

РОБІТНИЧО-СЕЛЯНЬСКА ІНСПЕКЦІЯ.

(Докінчене.)

Отже притягнені широким мас до роботи в Робітничо-Селянській Інспекції досягають своїх ріжних шляхами:

Робітничо-Селянська Інспекція утворилася при всіх своїх відділах в центрі й на місцях Бюро Скарг, куди кожний працюючий, кожний чесний громадянин, не тільки може, але й повинен повідомляти про всі відомі йому несправності, крадіжки і зловживання.

Всі ці скарги обслідують ся і про наслідки обслідування повідомляють ся того, хто скаргився. Таким чином, кожний працюючий дістає можливість, залишаючись на місці і не відірвавшись від щоденної праці, допомагати Робітничо-Селянській Інспекції, здійснити всі завдання, які стоять перед нею.

Крім того, на кожній фабриці та заводі, в кожному підприємстві та інституції, в кожному селі, в кожній волості, взагалі всюди, де тільки є гурток працюючих, не визискуючих чужої праці, Робітничо-Селянська Інспекція організує "ячейки допомоги" Робітничо-Селянській Інспекції. Кожна така "ячейка" є одночасно й шпальцею, оком, вухом і взагалі всім тим, чим Робітничо-Селянська Інспекція знає все, що діється ся на місцях, з другою дією, місяця через от-чужої ячейки одержують звіт про те, що робить ся по радянській інституції, як провадять ся там контролю і що зроблено, щоби усунути помінки несправності й поглибити працю інституції.

Щоби дати широким працюючим масам можливість взяти безпосередню участь в контролній діяльності, Робітничо-Селянська Інспекція влаштовує летучі ревізії та масові обслідування цілої низки інституцій, або якоїнебудь галузі управління, які не вимагають від учасників обслідування ніякої підготовки заздалегідь (як наприклад обслідування ідалень, лазень, притулків, шкіл, лікарень, вазинці і т. н.). Селяни і робітники тимчасово для участі в таких обслідуваннях делегують в Робітничо-Селянську Інспекцію, якої членів, своїх представників, які не відриваються остаточно від своєї звичайної праці, провадять контролю. Коли-ж виконують свій свій обов'язок, вони повертаються до своїх плугів та вартів. Тоді делегати й передають товаришам, які їх послали, про все те, що вони бачили, як працювали і як на їх думку треба працювати краще органам влади, і уступають місце другій черговій групі працюючих.

Таким чином, на протязі певного терміну, всі працюючі повільно дістають можливість прикласти свої сили до справи контролю.

Для того-ж, щоби зробити контролю або ревізії, які вимагають спеціальної підготовки, Робітничо-Селянська Інспекція притягає представників сільсько-господарських селянських організацій та робітничих професійних союзів.

Для сього відділи Робітничо-Селянської Інспекції знаходяться в постійному організаційному зв'язку з відповідними робітничо-селянськими організаціями.

Одночасно з притягненням широким мас до участі в контролній діяльності Робітничо-Селянська Інспекція досягає ще й другої дуже важкої мети, а саме навчання працюючих ділу державного управління.

Вступивши в роботу, працюючі маси одночасно знають про те, що в процесі контролю та ревізійної діяльності і при масових обслідуваннях з організації та діяльності відповідних інституцій.

При такій роботі працюючі помічають всі хибні і гарні сторони. В сій же час вони навчаються ся ділу державного управління, привчаються ся бути тими керуючими, тими розпорядниками, яких так сильно потребує радянська влада. Тому, що завдяки низці умов а самого робітничого осередку

ще мало висунулось таких робітників, які-б могли підтримати новими силами стомлених майже трилітній безперервною працею старих борців, а з другого боку могли-б замінити таких теперішніх керівників, які погано виконують свої завдання, які не розуміють того, що від них вимагає робітничо-селянська влада, і яким інтереси робітничої класи влягають ся байдужими.

Для того, щоби підготувати таких робітників, Робітничо-Селянська Інспекція утворила інститут практикантів, які зазначають ся з числа тих учасників масових обслідувань та "ячейок допомоги", які звернули на себе увагу своїх керівників своїм знанням, досвідом та підготовкою. Після належної підготовки практиканти дістають призначення на відповідні посади радянських інституцій та підприємств.

От які в загальних рисах цілі й завдання Робітничо-Селянської Інспекції, її права й обов'язки, прийомні й методи її праці, які вони регламентовані в декреті з 9. цвітня 1919 року і в Статуті з 7. лютого 1920 року, і як вони зафіксовані в положеннях та інструкціях, прийнятих на першому Всеукраїнському З'їзді Червоних Контрольованих, який відбувався в Харкові від 13. до 20. цвітня.

Звіт зі сього з'їзду, який був, дає речі сказати, першим взагалі з'їздом контрольованих робітників при радянській владі, видаєть ся окремим збірником.

Наприкінці слід вказати, що за короткий чотиромісячний період свого існування на Україні, Робітничо-Селянська Інспекція при дуже важких зовнішніх умовах, за відсутності регулярного зв'язку з місцями, браком партійних робітників та досвідчених співробітників фаховців, поробила величезну організаційну роботу, як в центрі так і на місцях, організує всюди свої відділи, навіть у віддалених волостях (чого раніше ніколи не було навіть в повітових містах), поставляючи їх належними директивами.

Шляхом встановлення в відповідних інституціях упереду контролю Робітничо-Селянська Інспекція спромогла ся попередити непродуктивну витрату багатих міліонів народних грошей і матеріальних цінностей.

Постійно працюючими представниками контролю було відкрито велику кількість зловживань і крадіжок, які нанесли народній скарбниці міліонів шкоди. Крім того був обслідуваний ряд інституцій, які центральних так і місцевих, при чому кожний раз вживали ся рішучі заходи до усунення безладу, до притягнення винуватих осіб до відповідальності й допомогти інституціям упорядкувати й поглибити їх роботу.

Звичайно, головнішу увагу інспекції було звернено на самі некучі питання нашого життя: транспорт, харчовані й соціальне забезпечені. Більш докладний доклад про діяльність Робітничо-Селянської Інспекції в загально українському масштабі знайде собі місце в збірнику про праці першого Всеукраїнського З'їзду.

Сучасний відповідальний мент життя радянської держави вимагає широкого переведення трудової повинності, щоби використати усі сили, всі ті знання, які працюючі прадали за своє минуле життя, і які так потрібні молодій робітничо-селянській державі.

Червона Контроля републики вимагає також трудової повинності всіх живих сил держави і всіх працюючих в справі успішного переведення державної, всенародної, червоної контролю.

Робітничо-Селянська Інспекція звертає ся до всіх працюючих з закликом:

Де-б ти робітнику і селянину не був, яку-б посаду не займав, на всіх усюдах допомагай робітничо-селянській владі в особі Робітничо-Селянської Інспекції контролювати, перевіряти всі галузі державного життя.

Дивись, сідкуй і сповіщай про кожного: хто повинен бути на фронті і дезертував у запілі, хто мусить бути біля вартів, на фабриці, заводі, хто байдуже, спекулює й саботажує.

Дивись, сідкуй і сповіщай про кожну незаконну, нехазяйську і недоцільну витрату грошевих і матеріальних засобів і живих сил держави.

Робітничо-Селянська Інспекція.

СФІНКС СХОДУ.

Під таким наголовком лівийський "Вперед" пише:

Буржуазні західноєвропейські круги на всі способи стараються ся розв'язати загадку: що думують робити радянські републики?

Розв'язують ріжно. Вишукують якісь таємні плани большевників, відкривають якісь агресивні наміри чи проти Польщі, чи Румунії, чи загалом проти цілого капіталістичного світа. В очак західноєвропейського громадянина радянської републики горячково зростає від стіл до голови, мобілізують, перегруповують війська, обсаджують раз польську та знову румунську границю, словом, читаючи аліруючі комунікати, радянські републики представляють ся нам як один воєнний табір, що небаром має дивинути ся проти цілої Європи.

Задуманим бажанем світової реакції, се війна з большевиками.

Тому то маємо ти трівожні вісти про приготування большевників до війни, проти чого з обширним спростованем мусіла виступити російсько-українська делегація у Варшаві, тому то вмовляють ся в большевників якісь невідомі блізиші наміри, тому то сідять ся скрізь занепокоєні і страх перед війною. Коли одначе та війна почнеть ся, проти кого звернене буде перш всього большевницьке вістрі і які завдання поставлять вони на випадок оружжого конфлікту, ніхто не знає і мабуть не скоро довідаєть ся.

Цікава одначе суперечність цих протибольшевницьких голосів.

З одної сторони большевики приготувають війну. Це подаєть ся до відома як неспорний факт, а з другої сторони ті самі "автентичні" жерела подають, що совітська влада і в Росії і на Україні на передодні упадку, катастрофа неминуча, голод і холера застають владу комісарів зрезинувати і т. д. Значить, поведе банкротство совітів. І спитає хто-небудь: як отже-ж банкрутство держава може вести війну?

І на се буржуазні оракули мають готову відповідь: Большевики дивлять ся на війну, як на єдино можливий спосіб ратувати ситуацію. Вони бажують дати збідженім і недоволим масам приману зиску і відвернути їхні очі від катастрофальної дійсності, що висить над головами.

Алярми про війну з большевиками тепер на порядку дня.

Вони зрештою потрібні для протибольшевницького табору, який тими фантасичними вістками бажає закрити те, що є фактичним станом у радянських републиках. А саме факт горячкової організаційної праці над закріпленням радянських форм влади і над піднесенем економічного стану країн.

По заключенню риського миру, по зліквідованню всіх протирадянських, контрреволюційних сил, соціалістичні републики Сходу поставили своєю ціллю перемістити зброю на землі і розпочати раціональну відбудову краю, знищеного війною і революційними потрясіннями. Цяль не легка, коли завзяжі ся, що на їх руїні має повстати новий твір, що до сєй праці маєт ся як надто перепон, до яких долучили ся ще в тому році ріжні елементарні нещастя, не бачені вже ряд літ.

Ми свідками, що та праця поступає наперед і хоч трудно її назвати вповні вдоволяючою, то все-ж такі результати розмірні добрі. Радянська влада докладає всіх зусиль,

щоби піднести добробут трудових мас, щоби їм дати те, чого вони надіяли ся, розпочинаючи революційну боротьбу, що вони сподіють ся одержати від пролетарської влади.

І чия в такий момент радянська влада мала би розпочинати воєнні діляни? Чи-ж якраз тепер-маа би вона спиновати творчу, будівничу працю?

По друге, міжнародне положення є сего рода, що найкраще підходячою для совітів є тактика вижиданя і політично мудрої обсервації.

В буржуазних сферах не тільки Європи, але цілого цивілізованого світа, всі признаки розкладу. Антагонізми зростають, нові конфлікти зарисовують ся, до економічної рівноваги часом ще далеко, словом, час сильних потрясень. Для революційного обсерватора се незвичайно цікаві прояви і процес.

Перед радянською владою корисні перспективи. За них енергично працює час і історично, на конечність, створюючи по всіх краях самотужки таку ситуацію, яку ледки чи змогла би повторити хоч би не знати яка революційна пропаганда. І тому нема найменшої потреби оружної інтервенції, тому то воєнний крок зі сторони совітів не тільки що зайвий, а навіть до певної міри шкідливий.

Для пролетаріату в буржуазних краях більше важке, як покінчить ся процес будівництва соціалістичної батьківщини в радянських републиках, аніж якийсь мілітарний суцес над їхнім зовнішнім ворогом.

Здаєть ся тої самої думки і російський і український пролетаріат. Зрозуміти тільки сего не може європейська реакція, який вже сідять ся патираменні зїрки на шапках червоноарміїшців, зрозуміти сего не може російська чи українська контрреволюція, яка живе шпораз то новішими ілюзіями.

Для світової буржуазії радянські републики се Сфінкс — для міжнародного пролетаріату се завжди яснї і відкриті горизонти.

З КОНГРЕСУ ЧЕРВОНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ ПРОФСОЮЗІВ.

Резолюція.

В справі відношення Комуністичного Інтернаціоналу до професіонального робітничого руху, прийнято на I. конгресі Професіонального Комуністичного Інтернаціоналу дня 14. липня по дискусії над рефератом Лозовського отсю резолюцію:

"З огляду на се, що як найтісніший контакт та організаційний союз ріжних форм революційного робітничого руху, а головню III. Комуністичного Інтернаціоналу та Червоного Професіонального Інтернаціоналу, які і комуністичних партій та червоних професіональних організацій в поодиноких краях має неабияке значення, ухвалює конгрес отсю резолюцію:

1) Доложити всіх зусиль, щоби всі професіональні союзи перемінили ся на найуспішніший спосіб в боєвій організації, яких міжнародним центром має стати Червоний Професіональний Інтернаціонал.

2) Відновити можливо як найкраще тісний контакт з III. Комуністичним Інтернаціоналом, який влягаєт ся передною стороною революційного робітничого руху у всіх частях світа. Сей контакт треба створити при помочі конференцій, які повинні скликати обі езекутивні.

3) Тісні взаємини, про які загадує I. точка резолюції, мають мати організаційний та ідейний характер та мають проявляти ся в спільному підготованню революційних акцій та переводити ся після укладення угоди, і то так на національному як і міжнародному ґрунті.

4) Для кожного краю є категоричним імперативом стремити до зєднання революційних професіональних організацій та навчання тісних та постійних взаємини між червоними професіональними організаціями а комуністичними

партіями, щоби перевести в життя постанови обох конгресів".

Резолюцію сю, прийнято 282 голосами проти 35. Проти неї голосували всі делегати Голландії, Аргентини, 3 делегати Норвегії та Франції.

Французькі делегати згодили ся з резолюцією, в якій, признаючи потребу тісного контакту комуністичної партії і червоних професіональних організацій, домагають ся для них останних повної незалежності.

Резолюція ся перепаала, діставши 35 голосів.

ЗРАДА І УТЕЧА ДИКТАТОРА.

В статі під таким нагол. віденська "Боротьба" з 1. січня 1920 р. писала сідкує:

День 15. листопада 1919 року зїстане в пам'яті всіх. Того-ж дня заявив офіційно п. диктатор на старшинських зборах в Кам'янці, що однією нинішнім виходом з тяжкого положення, в яким знайшла ся майже ціла галицька армія, може бути лише получення з Денікіном.

Та заява не була вправді несподіванкою, позаяк всім було відомим, що ціла політична диктатура від давня вже стреміла до злуки з одвічним ворогом нашої вітчизни чорносотенним генералом Денікіном, але щоби "earn publico" висказав ся за злукою, годі було припустити.

Становище, витворене зрадою генерала Тарнавського, оказало ся безнадійним.

Більшість свідомих галицьких старшин, котра зразу не могла зорієнтуватись в ситуації, задумала скликати офіційні збори, щоби обговорити загальне становище.

Се дійшло до відома диктатора, котрий визначив на 15. листопада старшинські збори у себе.

Завило ся около 100 старшин. Диктатор зломаний — мабуть свідомий доконаного злочину — зворушенням голосом промовив до присутних: "Уважаю за конечне з причини витвореної політичної ситуації дати панам загальні поясненя і вказівки на будуче. Винку генерала Тарнавського я не похваляю, але значити мушу, що нинішнього виходу з безнадійного положення, в яким находила ся галицька армія, не було.

Я все старав ся навязати приязні зносини з урядом Петлюри, а то в напрямі утворення коаліційного кабінету, на жаль уряд на се не реагував, чого наслідком було таке матеріальне становище галицької армії на фронті, а тим самим її перехід на сторону Денікіна".

На оправдане своїх слів відчитав диктатор телеграми голловних-уповноважених галицького уряду др. Панейка з Парижа і др. Сингалевича з Відня, в котрих вони висказували ся за злукою з Денікіном, позаяк Англія, котра і до справи галицької відносини ся прихильно, також попірає Денікіна.

Наше місце — мовляв диктатор — є там, де тепер знаходять ся майже ціла галицька армія, т. е. у генерала Денікіна.

Видача дотичних наказів у же заряджена. Тоді виступив отаман Букшований і просив о голос; одначе підполковник Долежал забороною заявив, що на старшинських зборах, які скликав п. Диктатор, говорити не вільно, бо тут він тільки промовляти може.

Того-ж дня видано письменний наказ сідкуєчого змісту: "Дня 16. листопада с. р. о год. 4. рано мають вирушити всі частини галицької армії в напрямі Дунаївці—Нова Ушиця в сідкуєчому порядку:

На чолі Кур'єв У.С.С., відтак диктатура, булава сотня диктатури, жандармерія, а на останку батарея У.С.С. Командантом цілої групи полк Косак.

Богато свідомих гал. старшин, перебуваючих в Кам'янці, зїбрали ся того самого дня о годні 4. по пол. на башті, що-

би, заложити протест проти ганебної зради диктатури, але з причини великого зденервованя збори ті не досели до позитивного висідку.

Всі команди лагодили ся до відходу, також і диктатура.

О годні 11. вночі займали перед диктатуру авта особові і-б повозок. Кожний був переконаний, що диктатура вибираєт ся до Дунайовець, але стало ся інакше. Повторила ся епопея, яка мала місце в Заліщиках. І знова "domine homines!" прийми нас до себе! Так! Диктатура втікла, але не до тої армії, де було її місце, лише до Румунії.

Так, як злочинець з тюрми, так втікла диктатура темною ночью через Жванець до Румунії.

Диктатура була уратована! Уже на румунським березі сказав радісно один з прихвостнів п. диктатора:

"Богу дякувати, що ми вже тут!..."

Зрада диктатури є соромнішою як ген. Тарнавського, Він (Тарнавський) остав ся при армії, а Ви?! Ви втікли, щоби продовжувати поповнений злочин за кордоном.

Як Ви можете оправдати сей ганебний винюк перед Богом (!) та народом? Армію в безнадійнім стані покинули, а самі втікли. Диктаторе! Ти взяв на себе судьбу галицького народу. Ти впровадив його в небувале нещасте, а в послідній менті, коли помір була найпогрібнішою, йдеш в так ганебний спосіб зради? Втікли лицарі, бо бояли ся суду своєїого народа...

3 ПІД ШЛЯХОЦЬКОГО ЯРМА.

Віймовий стан в Камінеччині.

В часі найінтензивніших арештовань і інтерв'ювань в Східній Галичині найбільшого контингенту достарчали до Львова камінецької королента. Тепер, коли докврути все "мовчить, бо благодеєствує", заведено знову віймовий стан, забороною урядувати збори, ходити по 10-ій годні веч. і т. д. По селах розквартироване військо, яке поводить ся неначе би підчас війни, рекувірує й забирає, що тільки йому придасть ся. Житє в повіті завармо. Застрашене населення по селах боїть ся відкривати навіть читальні "Просвіти", а не більше відважна місцева інтелігенція також не проявляє ніякої діяльності. Доходить до сего, що наші патріоти, духовні провідники, боїть ся в урядах уживати власної мови.

3 Рудеччини.

На днях на селянина з Бенькової Вишні, Прокопа, повертаючого з ліса з малинами, які назбирав для своїх голловних дітій, напад лісничий дїбр-гр. Скарка і вистрілом з рушничий убив його.

В селі Годвищина арештовано на днях господаря Степана Хороза і його сина Олексу, під закидом переховуваня зброї, на донос молодшого сина Хороза Михайла. Властива причина арештованя така. Михайл Хороз, Українець родом, вступив після листопадового перевороту в 1918 р. на службу до польської армії, як легі-

онер. Відшуравши ся своєю ріжні, перемінив своє ім'я на Францішка Лопату, всюди підчеркував свою ненависть до українства, а до батька не заговорив інакше, як по польськи. Старий батько, обурений на сина-репегата, рішив його виділічити. Виродний син найшов просту дорогу до пілсти. Підкинув в хаті батька свою шаблю і кріс і на його донос арештовано батька і брата.

Селянина, який мив спокійно ноги в саджавці в Годвищині і глянув на жандарма, що їхав возом, сєй останній набив по лицю, за те, що "днівнв ся на нього, як на вовка".

Звірства польського жандарма.

Дня 6. мая с. р. жандарм Казимір Сітнікевич зробив ревізію у Івана Чмарика з Тарнавки, пов. Жидачів, при чому найшов дубельтківку. Чмарик держав її на дикі, бо, мешкаючи під лісом, де полежає його поле, мусить часто прогати дикі, які дуже розмножили ся та нищать його рілю. Жандарм, найшовши дубельтківку, почав "урядувати". Дав волю "шляхотським" рукам та жандармському прикладу, б'ючи Чмарика по голові, в лице, під груди та прикладом кріса по плечах. Наситивши ся погромом безброного чоловіка, замкнув його в громадській канцелярії. Вечером повів його на постерунок до Льхович, при чому змушував Чмарика іти волю, що стояла якраз по дорозі. На постерунок при стяганню протоколу знову повторив побой, а відтак мокрого замкнув на стриж. Зраня знов протокол і бите, а для переміни замкнено Чмарика до пивниці. Шойно по полудні Чмарик випросив ся і виврав ся на волю.

По арештованню Івана Чмарика, жандарм Сітнікевич вернув до його дому. Тут навінув ся йому під руки брат Івана, Грицько Чмарик. Жандарм не пожалів не лише рук і прикладу, але й пущив в рух свої ноги і копан безприкладно. Висідку "труду" був дуже видатний. Кров пущила ся Грицеви Чмарикови вухами. Шойно коли на крик катованого надійшов якийсь господар, сєй неспитований кат вишов з хати. Сусіді, що поприбігали на поміч, застали Гриця Чмарика зімлілого й обкроводеленого на землі та на силу привели його до пам'яті. Лежить він ще й досі хорий та чує шум в голові.

Жандарм Сітнікевич загрозив, на випадок поданя сего факту властям, новий інквізиційською операцією. Видко, що дуже добре знає, що на сей випадок дістане від властей лише "упіненіє", по чому може дальше урядувати на спосіб святої інквізиції.

Польський міністер військоових справ видав розпорядок, що до військової служби в польському війську є обов'язані також і урядовці Українці зі Східної Галичини, а то тому, що через вступлене до державної служби набули "польське горожанство".

Мусять служити в польському війську.

"Вперед" з 26. липня доносить:

Польський міністер військоових справ видав розпорядок, що до військової служби в польському війську є обов'язані також і урядовці Українці зі Східної Галичини, а то тому, що через вступлене до державної служби набули "польське горожанство".

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВУ КНИЖКУ!

Вже вийшла з друку і продаєть ся надзвичайно цікава книжка з під пера т. Е. Гуцайла п. н.:

ФІКЦІЯ НАЦІ І НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕЗАВИСИМОСТІ.

Книжка має 125 сторінок друку, вигідного формату і коштує лише 35 центів.

Замовлення лати до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts.
WINNIPEG, MAN.